JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. Zaturdag 8 April. N°. 28.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den raad van Nederlandsch-Indie gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij

Overwegende:

dat in de laatste jaren onderscheidene nieuwe stelsels van suikerbereiding zijn nitgevonden en toegepast:

dat het bekend is. dat voor de toepassing van enkele dezer nieuwe methodes, middelen, zooals loodwit, moeten worden aangewend, die schadelijk zijn voor de gezondheid der verbruikers;

dat wel is waar niet is gebleken, dat dusdanige schadelijke middelen in Nederlandsch Indie, meer speciaal op Java, worden aangewend, en dat dus in den striksten zin geen voorzorgsmaatregelen vereischt worden;

dat het echter tot geruststelling, zoowel van den handelsstand als van de verbruikers, wenschelijk mag worden geacht, daartegen een algemeen verbod uit te vaardigen;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen gelijk bepaald wordt bij deze:

Art. 1. Het gebruik van loodbereidingen, onder welke benaming en op welke wijze ook, zoomede van looden gereedschappen bij de bereiding van suiker, is verboden, op straffe eener boete, niet te boven gaande eene som van *f* 1000 tot *f* 10000, onverminderd de lijfstraffelijke vervolging, bijaldien daartoe, ter zake van opzettelijk toedienen van voor de gezondheid schadelijke bestanddeelen, of uit anderen hoofde, termen mogten aanwezig zijn.

Art. 2. De vervolging te dezer zake zal kunnen worden ingesteld tegen de eigenaren, [illegible] en zullen zij solidair aansprakelijk zijn voor [illegible] ceskosten.

Art, 3. Alle suiker, welke zal blijken, na publicatie dezer bepalingen, in strijd daarmede bereid te zijn, waar en bij wie die ook is achterhaald, zoomede alle bij de bereiding van suiker gebezigde werktuigen van lood, zullen ten behoeve van den lande worden verbeurd verklaard en vernietigd.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, zoowel in de Nederlandsche als in de Inlandsche en Chinesche talen, worden gepubliceerd en geafficheerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoovecl hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te BUITENZORG, *den* 3 *April* 1854.

[Staatsblad n°. 21.] DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

EXTRACTEN *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 5 *April* 1854. [n°. 3].

[Staatsblad n°. 22.]

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Tot bevordering van het vangen en dooden van tijgers in de bewoonde streken van Java, met intrekking van alle strijdende vroegere bepalingen, vast te stellen dat zal kunnen worden gevorderd, als belooning voor het vangen of dooden van tijgers, van welken leeftijd ook, *f* 22 (*twee en twintig gulden*).

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

BUITENZORG, *den* 5 *April* 1854. [n°. 4.]

[Staatsblad n°. 23.]

Gelet, enz.

De raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met ampliatie van artikel 9 van het besluit van 26 Mei 1827 no. 7 (staatsblad no. 55), te bepalen, dat de brieven-bestellers op de hoofdplaatsen Batavia, Samarang en Soerabaya, voortaan voorzien zullen zijn van een distinctief teeken, bestaande uit eenen lederen armband met koperen plaat, en met het opschrift *Brieven-Posterij, Residentie* . . . . . . *No.* . . . .

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit de betrekking van hoofdschout van het Wester-kwartier der Ommelanden van Batavia, *J. T. Meijer*, en zulks onder toekenning van wachtgeld.

Benoemd:

Tot gouvernements-commissaris, om bij alle algemeene vergaderingen van stemgeregtigde deelhebbers, de belangen van het algemeen te vertegenwoordigen, en om op te treden als voorzitter van de door de algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers, op den 18 April 1854 te kiezen commissie tot opname der balans, enz.:

Jhr. *J. F. Hora Siccama*, directeur-generaal van financien.

Tot predikant bij de protestantsche gemeente te Soerabaya, *H. H. Schiff*, thans predikant bij die te Soerakarta.

Tot raadsheer in het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie, mr. *H. W. du Perron*, thans griffier bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie.

Tot assistent-resident van het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia, *W. Castens*, laatst secretaris der residentie Samarang, onlangs van verlof uit Nederland [illegible]

Tot assistent-[illegible] landen van [illegible], thans secretaris der Preanger Regentschappen.

Tot assistent-resident van Poerbolingo, in de residentie Banjoemaas, *F. Buijn.* thans controleur der 1 klasse bij de landelijke inkomsten en cultures.

Tot assistent-resident van Ambal, in de residentie Bagelen, *J. F. Schultze*, thans controleur der 1 klasse bij de landelijke inkomsten en cultures,

Tot controleur der 3 klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *H.H. Haase*, ambtenaar ter beschikking van den directeur der cultures.

Tot opziener der 1 klasse bij de nopalcultuur en cochenilleteelt, *L. Fretz*, thans opziener der 2 klasse.

Tot opziener der 1 klasse bij de indigocultuur *P. Stekkinger* thans opziener der 2 klasse,

Tot commies bij den assistent-resident in het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia, tevens griffier bij den landraad aldaar, *C. M. G. A. M. Ecoma Verstege*, ambtenaar op wachtgeld, laatst commies bij den assistent-resident van Aijer Bangies en Rau, ter Westkust van Sumatra.

Bepaald:

Dat de 1 commies *P. A. Gijsbers*, op het bureau van den assistent-resident in de Ommelanden van Batavia, gedurende het loopende jaar, belast zal blijven met de functien van commies bij den assistent-resident in het Zuider- en Oosterkwartier der Ommelanden van Batavia.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resident van Japara *C. F. Boudriet.*

Schutterijen, enz.

Bij de Schutterij te Amboina.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de 1 luitenant *C. Bosscher.*

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Dingsdag 11 April. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. daags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.

b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bevorens op hetzelfde uur. Zie *Java-Bode* van 21 Januarij, No. 6.

De Resident van Batavia maakt bekend, dat op Woensdag den 12 April aanstaande des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen bureele publieke uitbesteding zal worden gehouden bij den afslag, voor den aanmaak en de levering van eene laadboot, ter voorziening in de behoefte te Marawang (Banka), groot 10 (tien) koyangs, voorzien van luiken, en volgens nieuw model, met verder toebehooren.

De resident van Tagal maakt bekend, dat op Vrijdag den 28 April, 's morgens ten 9 ure, in den dalm van den regent van Tagal, eene publieke uitbesteding, zal worden gehouden van de ondervolgende uittevoeren werken van het civiel bouwdepartement in die residentie, gedurende het dienstjaar 1854, als:

Gewoon onderhoud.

1. Aan alle de gouvernements gebouwen, daaronder begrepen de zout-verkooppakhuizen in de afdeelingen Tagal, Brebes en Pamalang.
2. Aan de waterleiding ter hoofdplaats Tagal.
3. Aan de bruggen langs den grooten postweg in de residentie.

Zware reparatien en vernieuwingen.

1. Het vernieuwen van den vloer, de stijlen en het dak van den stal bij het residentiehuis.
2. Het aanbrengen van glasramen, schilderen en het [illegible] reparatien aan het tol-administratiekantoor te Tagal.

Voortzetting en voltooijing van onderhanden zijnde werken.

Voortzetting van de verbetering der havenhoofden en der land- en losplaats te Tagal.

De inspecteur der cultures, waarnemend resident van Cheribon, maakt bekend, dat op Zaturdag den 22 April aanstaande, ten zijnen kantore zal worden uitbesteed:

a het gewoon onderhoud en de zware reparatien, gedurende 1854, aan de civiele gebouwen.

b het gewoon onderhoud en de zware reparatien, [illegible] gemeld jaar, aan de waterstaatswerken.

c het gewoon onderhoud en de [illegible] gemeld jaar, aan de [illegible]

Vendutien.

Op Maandag 10 April, voor het commissiehuis van *Voute & Jacobsen.*

Op Dingsdag 11 April, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Woensdag 12 April, voor een pakhuis op de Groote Rivier.

Op Donderdag 13 April, tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

en

Voor het commissiehuis van *Mander.*

Op Vrijdag 14 April, voor het [illegible] van *A. van Ommeren & Co.*

Op Dingsdag 18 en Woensdag 19 April, wegens vertrek, voor het woonhuis van den wel-edel-gestr. heer *P. van Rees*, resident van Batavia, op het Koningsplein, door *John Pryce & Co.*

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Batavia, *J. van Heemskerk.*

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, *Lie Atjoen, Tjoa Heesan, Njonja Tjoanio, Mochamat* en *Sania.*

De agenten der Bataviasche weeskamer te Sambas, *C. H. Buel.*

Vertrekkende Personen.

Kapt. *F. P. A. de Rochemont.* — *A. Guise.* — *E. MacLaine en familie.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 30 tot en met 6 April.

HOTEL WILLEM II. *S. Groesbeek, J. Wetböller en A. Altmann*, van Holland. — *J. Jonker*, van China. — *J. L. Andrau*, van Batoe Toelies. — *S. Leclercq* en *J. J. van der Stoep*, van Holland. — *van Palenstein Helderman*, van Djocjocarta. — *Sterke, J. H. Tromp-heller* en *C. J. Kaiser*, van Samarang.

MARINE HOTEL. *C. A. Vreede, Boulen, J. B. A. de Jong* en *G. Geill*, van de reede. — *Th. Keijzer*, van Hartlepool. — *G. Heeven*, Mr. *Th. H. van Rees*, van Batavia. — *S. Amen*, van Samarang. — *Schimmelpenninck* en *F. C. van der Putt*, van Buitenzorg.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *A. Gevers*, van de Binnenlanden. —

SIR WILLIAM WOODLEY OF MISDAAD EN WRAAK. (*vervolg.*)

Zoo als het voorgaande, konden wij nog eenige voorbeelden aanhalen, om aan te toonen, in welke mate het Italiaansche bloed zijner moeder in William s aderen stroomde, terwijl het echter, aan de andere zijde meermalen was gebleken dat hij de koele bedachtzaamheid van den Engelschman, mede in vrij groote mate bezat. Deze hartstogtelijkheid en toomelooze drift, werden nu en dan, wij herhalen het, met leedwezen door sir John opgemerkt; te meer, dewijl geene vermaningen baatten. Tegen elke redenering zijns vaders, had William, wanneer hij zich door zijne drift had laten verleiden, slechts één antwoord; het was: Bewijs mij dat de persoon die ik strafte onschuldig was en niets tegen mij misdreef; eerst dan zal ik bekennen ongelijk gehad te hebben! — En het moet gezegd worden, nimmer kon men William eene onregtvaardigheid verwijten. Men geloove nu niet uit het voorgaande, dat de plantaadje *de Hoop* dagelijks het tooneel van gewelddadigheden was; dergelijke scènes waren slechts enkele malen voorgevallen, doch die weinige keeren waren genoeg geweest, om sir John te beangstigen. Buitendien, William was door de geheele arbeidende bevolking der plantaadje bemind, en zelfs die enkelen mogten hem nog lijden, die zich over de uitbarstingen zijner drift te beklagen hadden.

In het woonhuis der plantaadje *de Hoop*, gelegen aan de Demerary-rivier en in de onmiddelijke nabijheid van uitgestrekte Suikerriet-velden, gebruikten Sir John en William het middagmaal. De gouverneur had reeds een jaar te voren zijn ontslag bekomen en was met aanzienlijke geschenken van vader en zoon overladen, naar zijn vaderland teruggekeerd. Het gesprek liep over een reeds dikwerf behandeld onderwerp. William wenschte namelijk eene reis door Europa te doen, doch sir John had hiertoe zijne toestemming niet willen geven. Aan de eene zijde was William hem te dierbaar, dan dat hij konde besluiten, voor een geruimen tijd van hem te scheiden en aan de andere zijde wist sir John maar al te goed, wat het zeggen wilde, jong, rijk, vol illusiën en zonder ondervinding, zijne intrede in de wereld te doen. Veel had sir John zijnen zoon verhaald van het schoone en aanlokkelijke, dat het leven in Europa den reiziger biedt, daarbij met nadruk er op wijzende, dat juist *dat* schoone en aanlokkelijke, den ondergang van zoo vele berokkende. Hij had zich zelven ten voorbeeld gesteld, en aan William zijne lotgevallen in sterke kleuren afgeschilderd, ten einde hem af te schrikken, of hem voor het minst met de gevaren bekend te maken, die den overvaren jongeling, in de groote steden der verschillende landen. — die tooverpaleizen in het brein der reislustige jeugd — bedreigen. William gevoelde zich echter sterk genoeg en meende eene voldoende vastheid van karakter te bezitten, om der verleiding wederstand te kunnen bieden en zoo bad hij ook nu weder zijnen vader, om hem de wereld door haar zelve, en niet door middel van boeken of verhalen te leeren kennen.

Op het oogenblik dat sir John en William het drukst in gesprek waren, trad een neger de kamer binnen, die op een teeken van sir John, eene op eene hoektafel geplaatste flesch Maderawijn opentrok, twee glazen vulde, en die zijnen meesters aanbood.

Kassio, had in 1844. den tijd waarin wij spreken, den ouderdom van dertig jaren bereikt. De neger had den platten neus, de dikke lippen en schitterend witte tanden, aan meest alle zwarten eigen. Ofschoon van eenen reusachtigen ligchaamsbouw, was zijne gestalte welgemaakt. De uitdrukking zijner gelaatstrekken boezemde vertrouwen in, terwijl eerlijkheid, doch tegelijk eene zekere woestheid, in het groote bruine oog te lezen stond. Op de borst en den rug des negers waren eenige insnijdingen zigtbaar, die slangen en hagedissen schenen te moeten beteekenen; het waren deze insnijdingen, die het vermoeden deden ontstaan, dat Kassio tot den stam der *Aqueras* behoorde. Zeker konde men het niet zeggen, daar de neger zelf hieromtrent weinig inlichtingen geven konde. Men had des nachts het dorp waarin hij geboren was, overvallen, de inwoners meerendeels gevangen genomen, Kassio met meer andere kinderen, in zakken gestopt, weggevoerd, en hem kor-

H. K. Abresch, van de reede, — *E. Vaudry*, van Samarang. — *Fauconnier*, van Bandjermasin.

JAVA HOTEL. *S. Berkelbach van Sprenkel*, *van Thienen* en *W. Vogler*, van Samarang. — *J. G. Wilson en familie*, van Soerabaya. *E. Boers en familie*, van Samarang.

---

ten tijd daarna, als slaaf in de West-Indische kolonien ter markt gebragt. Op vijftien jarigen leeftijd, was hij door sir John, van een naburigen planter gekocht, te gelijk met nog eenige andere slaven, waaronder zich ook een neger van bijna gelijken ouderdom als Kassio bevond. Zerma' een zoogenaamde *Fein* slaaf, was lang zoo sterk niet en geenszins zoo forsch gebouwd, als zijn lotgenoot; daarbij hadden de donkere oogen, eene uitdrukking van valschheid, die tegen den neger meest innemen. Evenwel sloten de beide slaven een zeker vriendschapsverbond: men zag hen steeds, wanneer zij er gelegenheid toe konden vinden, bij elkander; nauw twee jaren hadden zij op de plantaadje gearbeid, of zij werden door sir John, die hen de *onscheidbaren* noemde, uitgekozen tot huisbedienden. Sir John deed dit eensdeels, dewijl de broederlijke genegenheid die de beide slaven voor elkander schenen te koesteren, hem eenige belangstelling had ingeboezemd en ten anderen, omdat zij vrij goed Engelsch spraken. Hij had zich dan ook niet over de door hem gedane keuze te beklagen. Gedurende verscheidene jaren deden de beide negers trouw hun pligt: maar vooral Kassio gaf blijken van oppassendheid en gehechtheid aan zijne meesters; die hem al meer en meer hunne welwillendheid verzekerden; er ontstond zelfs eene zekere vertrouwelijkheid, toen Kassio eens het leven van William tegen den aanval van eenen uitgehongerden tijger verdedigd had. Het jaar 1838 brak echter aan en met dit jaar de emancipatie. Kassio, Zerma en zoo vele duizenden met hen, werden in één oogenblik door de vrijheidskoorts aangestoken en verkozen als vrije mannen te leven. De tooneelen die toen voorvielen, kunnen met regt bespottelijk genoemd worden. De negers en mulatten, wilden op eenmaal even fraai gekleed gaan als de planters zelven. Van eenige bespaarde penningen en hun verdiend weekgeld, wenschten ook Kassio en Zerma zich uit te dosschen, en toen sir John eens voor zijne woning heen en weder wandelde, kwamen beiden aanzetten; vermoedelijk, om zich in hun nieuw costuum te doen bewonderen. Kassio, was bijna geheel naakt, doch had een paar stoffe laarsjes aan de voeten en hield een kolossalen parapluie, even als een zonnescherm, opgeslagen in de hand. Zerma die wanhopende pogingen deed om even groot te schijnen als zijnen reusachtigen vriend, had als eenig kleedingstuk, een rok van fijn zwart laken aangetrokken. Zoo kwamen beiden tot voor hunnen meester, die van verbazing geen woord konde uiten. Onder het maken van de potsierlijkste buigingen, gaf Kassio daarop te kennen dat zij thans vrij, en dus heeren waren en gevolgelijk de kleederdragt die aan heeren voegde, hadden aangenomen. Ook kwam de naam van Kassio en die van Zerma hun in de gegevene omstandigheden te kort voor, weshalve zij den naam van sir Woodley bij den hunnen hadden aangenomen, welk voorbeeld hun door de slavenbevolking der naburige plantaadjes gegeven was. — Sir John, in het geheel niet gesticht over het costuum en de naamsverandering zijner bedienden, ontstak in groote gramschap en gaf hen met menigen krachtigen vloek te kennen, dat wanneer zij niet den volgenden dag, in hunne gewone kleederdragt, met hunne gewone namen, aan hunne gewone bezigheden waren, hij hen onmiddelijk weg zoude jagen. Den anderen dag verzocht Kassio dan ook vergiffenis, doch Zerma was stijfhoofdiger en hield zijne rol een dag langer vol. Toen kwam ook hij als een berouw hebbend zondaar terug; doch William verzette er zich met alle magt tegen dat zijn vader genade schenken zoude, die het echter aan den neger, uit aanmerking van zijne vroegere getrouwe diensten, aan geenen arbeid liet ontbreken. Kassio bleef met Zerma, na diens ongehoorzaamheid aan de bevelen van sir John, niet zoo bevriend meer als vroeger; iets, hetwelk deze hem niet alleen nimmer vergaf, maar er zich ook, zoo als wij later zullen zien, over wreekte. Het gedrag van Kassio was en bleef overigens voorbeeldeloos. Korten tijd voor dat wij met hem kennis maakten, had hij liefde opgevat voor Zamba, eene jonge negerin, en was voornemens haar, onder goedkeuring van sir John, weldra te huwen.

Doch komen wij thans tot William en zijnen va-

BATAVIA.

Op dezen morgen had de overgave van het bestuur van den aftredenden resident van Batavia *P. van Rees* aan den nieuw benoemden *W. H.* baron *de Kock* op eene plegtige wijze plaats.

De ambtenaren, behoorende tot het plaatselijk bestuur, hadden zich tot het bijwonen dezer plegtigheid ten 10½ ure in de raadzaal van het stadshuis vereenigd en werd te dier gelegenheid door den aftredenden resident eene aanspraak gehouden, luidende als volgt:

Nadat ik de eer heb gehad, gedurende een tijdvak van 7 jaren het bestuur dezer residentie te voeren, wenschte ik mij eenige rust te schenken en verkreeg ik op mijn herhaald verzoek een verlof naar Nederland.

Het oogenblik is daar, dat ik het bestuur zal overdragen in de handen, van den man, die voortaan aan het hoofd zal staan van het plaatselijk bestuur te Batavia.

Indien men 7 jaren, met voldoening voor zich zelven en zoo ik mag vooronderstellen tot nut en welzijn van den mij aanbetrouwd geweest zijnde belangen, dienstbaar is geweest, dan verlaat men niet zonder aandoening een ambt, waarin lief en leed zich hebben afgewisseld.

Gehecht aan beginselen welke ik [illegible] bestuurde ik met klem [illegible] kelijke inzigten, overeenstemmende met de handhaving van het Nederlandsch gezag, tegen over eene gemengde bevolking, van mindere onderwerping dan die op Java.

Ik houde mij overtuigd, dat als dit voetspoor wordt gevolgd, de rust in deze residentie nimmer zal worden gestoord. Maar ik *alleen* bereikte dit doel niet.

Ik ben aan u allen verschuldigd dat de dienst haren geregelden gang heeft gegaan, dat de werkzaamheden niet verachterd zijn en dat de stand van het bestuur dezer residentie, kan gezegd worden krachtig en doeltreffend te werken.

Nu ik u binnen weinige oogenblikken zal verlaten, is het mij eene waardige taak u met opregtheid, doch tevens met aandoening in het hart, mijnen warmen dank aan te bieden, voor de vele blijken van ijver, welwillendheid en aanstrenging in de dienst, van u ontvangen. Ik heb het geluk gehad velen uwer de verdiende belooning te kunnen doen deelachtig worden, welke uwe ijver voorbereidde; aan anderen heb ik nog niet kunnen slagen, doch ik zal alsnog pogen hun bescherner te zijn. Ik zeg u dank, mijne heeren! voor de ondersteuning welke ik steeds van uwe welwillendheid mogt inoogsten in de uitoefening van mijn ambt en vooral van u, mijnheer de assistent-resident voor de policie en van u mijnheer de secretaris! met welke ambtenaren ik meer vertrouwelijk en vriendschappelijk werkte; uwe diensten stel ik op grooten prijs en ik hoop dat spoedig de gelegenheid zal geboren worden om die te zien erkennen.

Gelukkig gevoel ik mij, steeds met opregtheid en zonder aanzien van persoon gehandeld te hebben.

Onafhankelijk in mijne beginselen en daden, paste ik de wet toe waar zij moest treffen en schroomde ik niet mijn gevoelen rondborstig te uiten däär waar mij de belangen van de dienst voorschreven eene krachtige stem te verheffen tegen ondermijning van gezag en magt, tegen onverstandige uitbreiding van een hollenden vooruitgang, die alléén tot verderf kan leiden.

Door mijnen geachten vriend *de Kock*, dien ik de eer heb als mijn' vervanger te zien optreden, hoop ik dezelfde beginselen te zien handhaven, opdat hij daardoor met dezelfde kracht en gelijke uitkomsten 's lands zedelijken invloed en het heil der Europesche gemeente en van de Inlandsche bevolking kunne beschermen en bevorderen.

Mijne Heeren!

Indien gij den nieuwen resident dient en ondersteunt, zoo als ge mij hebt willen onderschragen in de moeijelijke en soms zeer ondankbare taak van resident dezer provincie, dan zal hij reden hebben van dankbaarheid, zoo als ik u die met al de opregtheid van mijn hart in dezen oogenblik betuig.

Ontvang mijne wenschen voor uw geluk en uwe tevredenheid! Schenk mij uwe achting en genegenheid ook *na* mijne aftreding, en wees verzekerd dat mijne vriendschap voor u nimmer zal falen.

En hiermede verklaar ik, den Heer Baron *de Kock*, als resident van Batavia te zijn geïnstalleerd.

Hierna nam de heer *de Kock* het woord en verklaarde dat het hem aangenaam was van den aftredenden resident de getuigenis te mogen hooren, dat de ambtenaren, welke onder zijne bevelen hadden gediend, zich steeds gunstig hadden onderscheiden.

Dat hij hoopte dat ook hij diezelfde medewerking van hen zoude genieten en dat de kennismaking welke nu slechts oppervlakkig was, door meerdere aanraking met hen, spoedig in vriendschappelijke betrekking zoude overgaan. Dat hij daartoe van zijnen kant zoo veel mogelijk zoude bijdragen, door zijne ambtenaren het steeds zoo gemakkelijk mogelijk te maken. Voorts voegde hij tot den heer *van Rees* het woord, en zeide dat wanneer men het bewustzijn had, dat men gedurende eene reeks van zeven jaren eene betrekking naar pligt had waargenomen, men ook met zelfvoldoening zulk eene betrekking konde nederleggen en dat voorzeker de beste wenschen van velen hem zouden vergezellen.

De heer *van Rees* bedankte voor deze hartelijke toespraak.

Het was hem aangenaam, zeide hij, die betrekking aan iemand te kunnen overgeven, die door zijne positie meer dan een ander aanspraak had om in hoogere betrekking te worden geplaatst, daar men zijnen naam toch niet zonder eene zekere prestige konde gedenken, alzoo hij toch de zoon was van den man, aan wien Java zooveel verschuldigd was.

Hierop werden de ambtenaren voorgesteld en liep daarmede de plegtigheid ten einde.

— In ons vorig nommer gaven wij een kort berigt over eene door de policie gedane aanhaling van Opium ter dezer plaatse, thans kunnen wij mededeelen [illegible] daarin betrokkene personen [illegible] wonende op Cramat en [illegible] sap schijnt [illegible] verkoop op zich [illegible] Reeds lang waren die [illegible] de policie verdacht, doch alle aangewende pogingen om hen op de daad van verkoop te verrassen waren door hunne slimheid vruchteloos afgeloopen, tot dat het door de wel overlegde maatregelen van den onderschout der policie *Voermans* eindelijk gelukken mogt *Hadji Arip* in het verkoopen van twee blikken, ieder inhoudende een kattie, te betrappen, waarop hij, zoo wel als zijne beide deelgenooten, uit wier huis die twee blikken gekomen waren, gevangen zijn genomen. [illegible]

Reeds te voren waren door [illegible] pachter p. m. twee katties van hen gekocht, [illegible] in het geheel 4 katties in handen zijn gevallen, doch een nader onderzoek in de huizen dier drie personen heeft tot geene verdere ontdekking geleid. Alleen vond men in de woning van *Hadji Arip* een kist met een dubbelen bodem, onder welken dertig dier blikken gevoegelijk verborgen konden worden en het is dus meer dan waarschijnlijk dat de aangehaalde opium op die wijze door hem is ingevoerd geworden.

— Op den 5den dezer werd in de Sawa's achter Tanabang het lijk van een onbekenden Inlander gevonden. Hij had eene zware wond in het aangezigt en eene dergelijke op de borst, waarvan zijn dood het gevolg is geweest. Het lijk was van niets beroofd en naar den staat van hetzelve te oordeelen, kon de moord slechts kort voor het vinden plaats gehad hebben, doch andere inlichtende omstandigheden waren er omtrent dit droevig voorval niet bekend.

— Den 6 dezer kwam alhier ter reede aan het stoomschip *Makasser*, gezagvoerder *B. J. Schippers*, hebbende den 3 dezer de reede van Sambas verlaten, na aldaar eene lading slagtvee voor de troepen te hebben overgebragt. De tijdingen van de Westkust van Borneo, daarmede ontvangen, zijn niet belangrijk. Van onze zijde werd alles in gereedheid gebragt om de vijandelijke Chinezen aan te tasten, doch men wachtte nog steeds op de terugkomst van den luitenant-kolonel, kommandant der troepen, belast met de leiding der

der terug. — De maaltijd was ten einde geloopen, maar het gesprek nog niet verflaauwd. W i l l i a m had wederom al dien tijd gebezigd, om van zijn vader de vergunning te erlangen, tot het doen der door hem voorgenomen reis en slaagde ditmaal veel gelukkiger dan vroeger. Immers sir J o h n nam acht dagen om zich te bedenken; alsdan zoude hij een toestemmend antwoord geven, of W i l l i a m s voorstel voor altijd afslaan. W i l l i a m geloofde echter zeker te zijn, dat zijn vader geene verdere hinderpalen aan zijne wenschen in den weg zoude leggen.

Toen de acht dagen verstreken waren, gaf sir J o h n dan ook eindelijk zijne toestemming tot niet geringe vreugde van zijn zoon. Er werd bepaald, dat de reis 12 of hoogstens 18 maanden duren en dat K a s s i o zijn jongen meester vergezellen zoude. Tot dit laatste had sir J o h n besloten, omdat hij de genegenheid kende, die de neger voor W i l l i a m koesterde en het denkbeeld hem eenige gerustheid baarde, dat zijn zoon een' bediende bij zich had, die wolgaarne zijn leven zoude opofferen tot bescherming van dat zijns meesters.

Hoe gehoorzaam K a s s i o ook was, had hij er echter nog al wat tegen, om de kolonie, maar vooral om Miss Z a m b a, te verlaten; doch sir J o h n beloofde hem bij zijne terugkomst eene aanzienlijke som geld en Z a m b a verklaarde van hare zijde plegtig, met niemand te willen huwen dan met K a s s i o; toen eerst gaf de neger zijne toestemming en zeide Z a m b a vaarwel.

Na een hartelijk afscheid van zijnen vader, van wien hij bij deze gelegenheid nog menige wijze les ontving, vertrok W i l l i a m eindelijk den 20sten Junij 1845 per stoomboot naar Engeland. Het huis *Blackshire & Co.* te Londen, voerde een uitgebreiden handel met sir J o h n en zoude W i l l i a m van de noodige gelden, credieten aanbevelingsbrieven voorzien. In de maand Julij kwam W i l l i a m met K a s s i o in Engelands hoofdstad aan en begaf zich een dag na zijn arrivement naar de correspondenten zijns vaders, aan welke hij diens brief overhandigde. Het zal wel geen betoog behoeven, dat hij met de meeste voorkomendheid en op de vriendschappelijkste wijze werd ontvangen.

(*Wordt vervolgd.*)

BLADVULLING.

Snoeken vangt men somtijds van een verbazenden omvang. Men heeft er in Engeland opgehaald, die van 30 tot 40 ℔ wogen, ja, in *Dodslye's* Register voor 1765 wordt melding gemaakt van een verbazend dikken snoek, die 170 ℔ woog en uit een vijver bij Newport (Engeland), waarin men sedert een aantal jaren niet gevischt had, werd opgehaald. In de Shannon en Lough Corrib zijn er gevonden, die van 70 tot 92 ℔ wogen. Te Broardford bij Limerick ving men er een, die 98 ℔ woog. Uit Loch Sprey haalde men er een op van 146 ℔ Maar de zwaarste der opgemelde snoeken was een vischje in vergelijking met een snoek, waar *Gessner* (en andere schrijvers over visschen na hem) gewag van maakt, en dien men in een poel nabij de hoofdstad van Zweden in het jaar 1497 ving. Dit monstreuze waterdier was 15 voet lang en woog 350 ℔. Onder het vel van dien enormen visch vond men een koperen ring, met een Grieksch opschrift langs den rand, dat de bisschop van Worms, *Dalburgus* aldus vertolkte: »Ik ben de visch, die het eerst van allen in dezen vijver is gezet door de handen van *Fredcrik II* den 5den October van het jaar onzes Heeren 1230," zoodat die snoek 267 jaar oud was. De ring om zijn hals was met veeren vast gemaakt, zoodat hij wijder werd, naar gelang de visch groeide. Het geraamte van dezen snoek werd langen tijd te Manheim bewaard.

politieke aangelegenheden in die residentie, die, zoo als men weet, met een detachement troepen aan boord van Z. M. stoomschip *Borneo*, de rivier de Capouas is opgevaren om eenige vijandelijkheden der Dayaksche stammen van Sintang onderling te stillen. Die terugkomst werd echter dagelijks te gemoet gezien.

De vijandelijke Chinezen hadden mede niets van hunne zijde ondernomen.

De laatstelijk van hier vertrokkene troepen waren, zoo te Pontianak als te Sambas, aangekomen.

— Men meldt van Buitenzorg, dd. 7 April:

In den vroegen ochtend van heden, ongeveer ten drie ure, zijn, ter hoofdplaatse van deze afdeeling, twee vrij hevige schokken van aardbeving gevoeld, die echter door derzelver korten duur geene schade hebben aangerigt.

— Wij ontvingen heden het onderstaande van *Madioen*, dd. 28 Maart, waaraan wij volgaarne een plaats in onze kolommen verleenen.

De beide laatste avonden van het verblijf alhier van den heer baron *de Kock*, benoemd resident voor Batavia, werden feestelijk doorgebragt. Den 25sten vereenigden zich des avonds de leden van de societeit de Gezelligheid in het daaraan behoorend gebouw, ten einde zijn HoogWelGeboren, de beschermheer dier inrigting, voor het laatst in hun midden te zien. Nadat de avond genoegelijk was doorgebragt werd zijn HoogWelGeb. eene collation aangeboden, en stelde de president, de heer Dr. *de Groot* een' toepasselijken dronk in die door den beschermheer met welwillendheid werd ontvangen en beantwoord. Toen in den laten avond het gezelschap uiteenging werd zijn HoogWelGeboren door allen tot aan het residentiehuis begeleid. Naauwelijks was men echter tot bij de voorgalerij genaderd of daaruit klonk eensklaps het volkslied, aangeheven door het corps stafmuziekanten van het garnizoen te Ngawie, die zich aldaar verzameld hadden om den resident eene serenade te geven. Deze heusche verrassing had men te danken aan de vriendelijkheid van den heer luitenant-kolonel *Noman*, militair kommandant te Ngawie, die ook zelve het gezelschap met deszelfs tegenwoordigheid vereerde. Getroffen door dit blijk van sympathie bedankte de resident daarvoor in hartelijke bewoordingen, waarna nog eenige schoone aria's werden uitgevoerd.

Den volgenden avond vereenigden zich alle ingezetenen in den dalm van den Pangeran, die daartoe welwillend zijn huis had afgestaan, tot een bal en souper den resident aangeboden. De pendoppo was daartoe smaakvol ingerigt en groen gemaakt, terwijl zich in het midden op den achtergrond een transparant bevond met toepasselijk opschrift, omgeven door bloemkransen, wapens, vlaggen enz., hetgeen een zeer goed effect maakte.

De dans werd afgewisseld door muzijkstukken van de hoornmuzijk, terwijl eene algemeene vrolijkheid heerschte. Op het souper stelde de heer *Arriëns*, assistent-resident van Ponorogo namens de ingezetenen een' dronk in op het welzijn van den hooggeachten gast, die dezelve met hartelijkheid beantwoordde, tevens in de Maleische taal aan den Pangeran. Vervolgens werd door den heer *Arriëns* nog een' dronk toegewijd aan den heer luitenant-kolonel *Noman*, terwijl eindelijk ook nog de Pangeran het woord rigtte aan den resident.

Na het souper werd nog eenig vuurwerk aangestoken door den kapitein Chinees en hervatte zich het bal, dat tot laat in den nacht met onafgebroken vrolijkheid voortduurde.

Den 28 verliet de heer *de Kock* deze residentie, door de Inlandsche hoofden en ingezetenen uitgeleid. De vurigste heilwenschen van allen vergezelden hem op zijne reize.

Pasoeroean, 27 Maart. Heden namiddag omstreeks half 3 ure, had nabij de kruisweg in de stad, bij de kampong Kandang Sapie, een gevangene, die van Probolingo naar Pasoeroean werd getransporteerd, zijne wachters weten te ontsnappen, een piek van een zijner bewakers ontnomen en zich verscholen in een uitgestrekte suikerriettuin voor de residentiewoning. De op het klokgelui te zamen geloopen, meestal gewapende menigte maakte jagt op dien enkelen persoon, als of zij tegen een leger optrokken; de ontsnapte gevangene ziende dat hij het niet ontkomen kon, wilde zich overgeven en had bereids zijn wapen weggeworpen, doch kreeg niettegenstaande dat hij reeds door een inlandsch hoofd werd vastgehouden, een pieksteek door het lijf, zoodanig, dat zelfs een hond van genoemd hoofd, die de gevangene vasthield, ook werd doorstoken, zoodat hij nederviel. Daarna kwamen nog een groot aantal personen naar hem toe en trapten en mishandelden hem op eene erbarmelijke wijze, dat niet zoude opgehouden hebben, indien niet een officier der schutterij tusschen beide was gekomen, en het volk uiteen had gedreven.

De gevangene is alsnu onder behandeling van den geneesheer, doch zijn toestand is bedenkelijk. De reden zijner gevangenneming was, dat hij zonder pas van Malang naar Probolingo had gereisd. Men zegt ook dat hij vroeger het hoofd was geweest van eene beruchte rooverbende.

NEDERLAND.

Amsterdam, 25 Jan. De keizer der Franschen heeft eergisteren in openbaar gehoor ontvangen den generaal baron *Fagel*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister der Nederlanden, die hem heeft overhandigd de brieven van zijnen vorst, waarbij op zijn verzoek een einde wordt gemaakt, aan de betrekking die hij gedurende veertig jaren in Frankrijk vervulde en den heer *Lightevelt*, benoemd tot dezelfde waardigheid van buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den koning der Nederlanden bij zijne keizerlijke majesteit, die zijne geloofsbrieven heeft overhandigd. Onmiddellijk na de audientie zijn de heeren *Fagel* en *Lightevelt*, aan de keizerin voorgesteld geworden.

Amsterdam, 26 Jan. Gisteren avond kwartier over vijf ure is een omnibus, behoorende tot de onderneming van *Koens*, waarin twaalf personen gezeten waren, bestemd naar den Rijnspoorweg, van den Dam afgereden. In de Kalverstraat op de hoogte van de St. Luciensteeg komende, kon de koetsier niet regtuit rijden, doordien aldaar een hooiwagen was omgeslagen, en heeft alzoo zijn weg genomen door de St. Luciensteeg langs de Boommarkt. Bij de sluis aan het Spui is een der paarden gevallen en het rijtuig daardoor achteruit en in den burgwal geraakt. Middelerwijl zijn nog drie à vier personen uit het rijtuig gesprongen, terwijl de overigen daarmede in het water zijn gevallen. Een alhier wonende heer is verdronken, terwijl een ander heer wonende in den Haag, belangrijk, en eene vrouw, wonende te Weesp, minder ernstig gekwetst is; de andere passagiers zijn gered en de gekwetste is naar het gasthuis vervoerd.

Rotterdam, 25 Jan. Tot ons genoegen kunnen wij mededeelen, dat de door de hoofd-commissie tot buitengewone uitdeeling aan behoeftigen in deze stad, rondgezonden billetten van inschrijving zijn teruggehaald, en bij de opening derzelve is gebleken dat er voor de aanzienlijke som van vijf duizend acht honderd gulden (5800) ingeteekend is, welke uitkomst te belangrijker is nu de strengheid van den winter reeds is geweken en door den voortdurenden dooi weldra vele handen arbeid zullen vinden.

Amsterdam, 27 Jan. Z. M. heeft aan *H. J. Verhage*, de gouden medaille verleend, vastgesteld bij Kon. besluit van 24 Jan. 1841, als blijk van Zijne goedkeuring en tevredenheid, wegens de redding van 21 personen ter reede van Benkoelen, door hem volbragt tijdens zijne dienst als stuurmans-leerling op het Stoomschip *Makasser*.

's Hertogenbosch, 24 Jan. Dezer dagen werd de bevolking van het naburige dorp den Dungen, met ligt verklaarbaren angst en schrik vervuld door het vinden van een' zoogenaamden brandbrief bij de wed. *Johannes van Griensven*. De justitie hiervan onderrigt, stelde onmiddelijk alle nasporingen in het werk tot ontdekking van den schrijver, waardoor het den officier van justitie, getrouw ondersteund door den brigade-kommandant der koninklijke marechausêe *N. Douris* en den burgemeester der gemeente Schijndel *H. Verhoeven*, heeft mogen gelukken, de schrijfster en de twee personen, die den brandbrief vermoedelijk gelegd hebben, te ontdekken en in verzekerde bewaring te stellen. Gisteren morgen zijn bedoelde drie personen dan ook gevankelijk alhier binnengebragt.

Leeuwarden, 25 Jan. De sedert eenige jaren immer afnemende bevolking in het huis van opsluiting en tuchtiging alhier, die in 1848 het cijfer van 900 man te boven ging, bedroeg op 1 Jan. slechts 490. Dit getal is echter in den loop des vorigen jaars niet aanmerkelijk veranderd, daar het getal ontslagenen en overledenen bijna gelijk heeft gestaan met dat der ingekomenen.

— De berigten omtrent de winterveldgewassen luiden over het algemeen zeer gunstig. Zij schijnen onder de sneeuw, zoo als verwacht werd, bijzonder goed bewaard te zijn, en komen thans, nu het winterkleed verdwenen is, frisch te voorschijn. Het fraaije weder, dat zich wel met mist en regen, doch steeds gepaard met eene matige temperatuur, afwisselt, doet ze daarenboven goed voortkomen en zet aan de goede verwachting des landmans eenige waarschijnlijkheid bij.

Op slechts enkele plaatsen klaagt men over de veldslak, die reeds in het vorige jaar zooveel schade heeft berokkend, terwijl in Drenthe door de wilde ganzen, die het jonge groen afgrazen of uit den grond rukken, insgelijks weder vrij wat nadeel aan sommige landbouwers is berokkend.

— De longziekte blijft in Friesland nog veel rundvee vellen, vooral in de omstreken van Sneek. Het miltvuur, dat in het vorig jaar in Wijmbritseradeel vrij hevig heeft gewoed, doch in het najaar verdwenen was, heeft zich daar op nieuw en onrustbarend vertoond.

De ziekte onder de schapen in den Bommelerwaard blijft steeds voortwoeden. Onder het rundvee is de ziekte, die daar en in de omstreken sedert eenige jaren belangrijke offers eischte, daarentegen geheel geweken.

Drie veehouders te Baambrugge hebben op het voorbeeld der veeartsenijschool te Utrecht, bijna 100 stuks koeijen doen inënten, hetwelk een goed effect schijnt te doen.

In de gemeente Duivendrecht zijn alleen in de laatste week 25 beesten aan de longziekte gestorven.

— Voor eenige dagen is bij het dorp B., in Oost-Friesland een schrikkelijke moord gepleegd. Een vader bragt des avonds in schemerdonker zijnen zoon, die dienstbaar op eene andere plaats was, een eind op weg en gaf hem bij het afscheid zijnen zakdoek met zijn horologie. De vader ging op zijne terugreis in een herberg aan, om een weinig uit te rusten. Naauwelijks had hij daar eenige oogenblikken gezeten, of er kwamen twee mannen binnen, wier uiterlijk niet zeer gunstig scheen. Een dezer mannen trok bij toeval zijn zakdoek uit den zak, en de vader herkende dien doek voor denzelfden, welken hij voor weinige oogenblikken aan zijn zoon had gegeven. Bevende van schrik, hield hij toch tegenwoordigheid van geest genoeg om hiervan niets te laten blijken, maar hield zich, alsof hij flaauw en kwalijk was, om zóó uit de kamer en alleen bij den kastelein te komen. Aan dezen verhaalde hij de geheele zaak. De kastelein, een kloek man, ging dadelijk met een paar zijner knechten naar binnen, nam de beide kerels in arrest, onderzocht hunne goederen en ontdekte, bij eenige wapenen, het horologie van den vader kort te voren aan zijnen zoon gegeven. Wie kan zich den schrik des vaders voorstellen, toen hij, in gezelschap van meer andere personen, dien weg weder opging, waar hij afscheid van zijnen beminden zoon had genomen, en zijnen lieveling dáár aan eenen boom vond opgehangen! Het afscheid van vader en zoon was een eeuwig afscheid geweest — de zoon was reeds gestorven. — De beide mannen zijn dadelijk in handen der justitie overgeleverd.

ENGELAND.

In eene aanspraak door den schout-bij-nacht *Dundas*; een der lords van de admiraliteit, aan boord van de *Thetis* gehouden, verklaart hij, dat Engeland op het punt staande om met Rusland in oorlog te geraken, de dienst zijner dappere matrozen niet kon missen.

— Sedert 1839 is de brievenpost in Engeland steeds toegenomen. In dat jaar bedroeg het aantal met denzelven verzonden brieven 76, in 1840, 169, in 1841, 196½, in 1842, 208½, in 1843, 220, in 1844, 242, in 1845, 271½, in 1846, 299½ in 1847, 322, in 1848, 329, in 1849, 337½, in 1850, 347, in 1851, 360½, in 1852, 379½ en in 1853, 411 millioen.

Portsmouth, 22 Jan. Een luitenant-kolonel en drie andere officieren der genie, hebben van het gouvernement den last ontvangen om zich naar de Zwarte zee te begeven. Ook loopt hier ter stede het gerucht, dat het 60ste regiment carabiniers, het 70ste bergschotten en een gedeelte der garde zich marschvaardig moeten houden.

— Volgens een officieel rapport blijkt, dat er te Londen, in 1853, 900 branden hebben plaats gehad, zijnde wel 23 minder dan in 1852, maar toch ook 24 meer dan gemiddeld in de laatste twintig jaren. Door die 900 branden zijn 261 eigendommen geheel of grootendeels vernield en 639 min of meer beschadigd.

Portsmouth, 23 Januarij. Op onze scheepstimmerwerf heerscht steeds de grootste werkzaamheid, gelijk ook op de te Gosport, onder het bestuur van kapitein *Courtenay* bestaande inrigtingen tot het toebereiden der scheepsvoeding. De luitenant-kolonel *Wilson* en verscheidene andere officieren in dienst van H. M., hebben laatstleden Donderdag onze kust bezocht, en de thans nog gebruikt wordende gebouwen te Printfield onderzocht, om te zien of daarin eene fabriek van kleine vuurwapenen kon worden opgerigt. Men denkt ook op dezelfde kust eene kruidfabriek daar te stellen.

— Een groot aantal jonge lieden van 18 à 30 jaren, komt uit de graafschappen Sommerset en Dorset te Londen aan, met het voornemen om in militaire dienst te treden, zullende zij, naar hun zeggen, nog door vele anderen gevolgd worden. Sedert veertig jaren heeft men eene zoodanige beweging niet gezien.

Londen, 27 Jan. De bijzonderheden, die ruchtbaar geworden zijn over de ontmoeting tusschen lord *Clarendon* en den heer *von Brunow*, toen de laatste de nota van St. Petersburg overhandigde, komen allen hierin overeen, dat ter dier gelegenheid eene hevige woordenwisseling tusschen beiden heeft plaats gehad. Lord *Clarendon* heeft zich over den Czaar in bewoordingen uitgelaten, die de heer *von Brunow* niet zoo gaaf aannemen mogt. »Uw meester speelt met het openbaar Europeesch gevoelen» zeide lord *Clarendon*. »en zijne listige pogingen om tijd te winnen zijn te grof en in het oogloopend, dan dat wij er ons nog langer door zullen laten verblinden, enz.» Overigens toont de taal der Engelsche dagbladen ten duidelijkste aan, dat er hier eene groote vooringenomenheid tegen Rusland heerscht.

Men wil ook weten, dat de Engelsche gezant bij het Fransche hof, lord *Cowles*, op nieuw den last gekregen heeft om er op aan te dringen, dat de door Frankrijk beloofde 50000 man ten spoedigste gereed worden gehouden om naar de Levant te kunnen worden overgebragt.

— Een particulier schrijven van Maltha van 25 Jan. deelt mede, dat de gouverneur uit Londen berigt ontvangen had, dat eerstdaags twee nieuwe oorlogsschepen op de reede zouden aankomen, met bestemming naar de vloot van den admiraal *Dundas* in de Zwarte zee.

— De zending, die keizer *Nikolaas* aan graaf *Orloff* bij de hoven te Weenen en Berlijn heeft toevertrouwd, is ten volle te Londen bekend en men verzekert, dat die hooggeplaatste persoon, die de innigste vertrouweling des keizers is, in last heeft vredesvoorstellen aan de beide bemiddelende mogendheden te doen, ten einde de onderhandelingen te hervatten. Het is echter ook bekend dat die voorstellen bijna gelijkluidend zijn met vroegeren door de vier mogendheden afgewezenen, waarom het Engelsche kabinet verklaard heeft ook deze als onaanneembaar te moeten beschouwen.

— Sedert eenige dagen zijn een groot aantal Russische officieren, die zich in Engeland bevonden, naar het Vasteland vertrokken.

— De *Morning Herald* deelt mede, dat de kapitein ter zee *Peter Wellington* en zes andere officieren van denzelfden rang bij de koninklijke marine den last ontvangen hebben van de admiraliteit, om eene volledige opname te doen van al de ankerplaatsen en banken in de Oostzee.

— Een brief van Maltha van 4 Februarij berigt, dat er Engelsche koopvaardijschepen in die haven zijn binnengevallen, zich naar Constantinopel begevende en beladen met wapenen en oorlogsbehoeften door een Engelsch huis voor de Turksche regering ingekocht en aangezien zij ook in andere landen zulke inkoopen heeft laten bewerkstelligen, zoo wordt het duidelijk dat zij alle pogingen aanwendt om den oorlog krachtdadig voort te zetten.

— De *Morning Post* gelooft dat de Westelijke mogendheden Rusland de verpligting zullen opleggen om de Donausche Vorstendommen te ontruimen en in geval van weigering den oorlog zullen verklaren.

Dadelijk na die oorlogsverklaring, welke zoo nabij schijnt te zijn, zegt dit dagblad, is het te verwachten, dat zich eene aanzienlijke zee- en landmagt in beweging zal stellen. Reeds bevinden zich de heer *John Burgogne* en de kolonel *Ardent* aan boord van de *Caradoc*, om naar Constantinopel te stevenen, ten einde alles voor te bereiden tot de ontvangst der magt, die hen volgen zal.

In den tegenwoordigen stand van zaken valt het niet te betwijfelen, dat krachtdadig doorgezette vijandelijkheden eerder den Gordiaanschen knoop zullen doorhouwen, dan al de pogingen der diplomatie tot dus verre hebben kunnen doen.

— Men leest in de *Portsmouth Chronicle*:

De schepen, die beschikbaar zijn voor het zamenstellen der vloot naar de Oostzee, zijn de volgende:

Schroefstoomschepen. *Duke of Wellington* 131, *Royal George* 121, *St. Jean d'Acre* 121, *Princess Royal* 91, *Cæsar* 91, *James Watt* 91, *Cressy* 81, *Bleinheim* 60, *Hogue* 60, *Ajax* 58, *Edinburgh* 58, *Imperieuse* 51, *Euryalis* 51, *Arrogant* 47, *Amphion* 34, *Tribune* 30, *Dauntless* 33, *Desperate* 8 stukken.

Zeilschepen. *Neptune* 220, *Waterloo* 121, *St. George* 120, *Prince Regent* 90, *London* 90, *Cumberland* 70, *Boscawer* 70, *Thetis* 40, *Piquo* 40, *Juno* 26, *Racehorse* 16, *Frolic* 16 stukken.

Al die schepen zijn op de kusten aanwezig, behalve de *Cumberland*, die uit de Antilles is opontboden.

Stoomschepen. *Leopard* 18, *Odin* 16, *Magecienne* 16, *Vultur* 6, *Bulldog* 6, *Dragon* 6 en *Baselisk* 6 stukken.

Transportschepen. *Simoon* 18, *Vulcan* 6 stukken.

Buitendien zullen de volgende schroefstoomschepen nog binnen eenige maanden ter beschikking zijn: *Royal Albert* 121, *Hannibal* 91, *Nola* 91, *Emouth* 91, *Algiers* 91 en *Columbo* 81 stukken.

Men verneemt dat het opperbevel over de vloot in de Oostzee den admiraal graaf *Dundonald* zal worden aangeboden met den vice-admiraal sir *Charles Napier* en den schout-bij-nacht *Corry* onder zijne orders, doch omtrent dit punt is nog niets bepaald beslist.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 8 April. 1854, No. 28.

FRANKRIJK.

Men leest in de *Vœu National* van Metz 29 Jan.

Een op de muren onzer stad aangeplakte bekendmaking verkondigde den openbaren verkoop van eenige werktuigen der justitie en hoezeer de stijl zeer duister was, begreep men echter wat er bedoeld werd. Het zal dan ook niemand verwonderen, dat er zich weinige koopers voor de guillotine opdeden, die door een inwoner van Metz voor 10 fr. gekocht werd. Het hatelijk werktuig werd vervolgens, op last van den kooper naar den uitersten hoek van het eiland Chambière gebragt en daar aan de vlammen opgeofferd. Men kon er waarlijk geen beter gebruik van maken.

Parijs, 1 Febr. De bisschop van Troyes bevindt zich sedert eenige dagen te Parijs en zijne afwezigheid uit zijn bisdom is een gevolg van het ten uitvoer leggen van een reeds lang uitgestelden maatregel tegen een godsdienstig genootschap te Troyes.

De *Univers Religieux* heeft zijne lezers, reeds zeer lang geleden onderhouden over een geschil dat tusschen dat genootschap en het gemeentebestuur van Troyes bestond. Genoodzaakt de plaats harer huisvesting te verlaten, zoo hebben de zusters van dat genootschap zich daartegen verzet en naar men zegt, aangemoedigd door een biechtvader, die trouwens sedert vervangen is, een beroep gedaan op den keizer en den paus. Die pogingen vruchteloos blijvende, zoo moesten die goede zusters wel verhuizen, maar zij hebben niet willen toegeven en er is een commissaris van policie, vergezeld van eenige gendarmen, noodig geweest om haar bij de mouwen te nemen, ten einde aan de bevelen der justicie te gehoorzamen. Men begrijpt nu ligtelijk, waarom de bisschop in die omstandigheden afwezig is.

Parijs, 2 Febr. De kolonel der genie *Ardent*, directeur der vestingwerken van Metz, is per telegraaf herwaarts opgeroepen, om, naar men zegt, met eene zending naar de Levant belast te worden.

Toulon, 30 Jan. In ons zee-arsenaal wordt zonder ophouden voortgewerkt. Gisteren, Zondag, riep de klok al de werklieden op en het werken eindigde niet voor des namiddags ten 2 ure. Het stoomfregat *Labrador* wordt op den voet van oorlog gewapend en neemt voor 70 dagen levensmiddelen in.

Te Brest is men even zoo werkzaam. Binnen korten tijd zullen vier linieschepen gereed zijn, en twee stoomschepen wachten slechts op hunne machineriën. De ligtingen komen van alle kanten op. Het escader van de Noordzee zal dus weldra op groot compleet gebragt en het reserve escader gereed zijn om het des noods te ondersteunen.

Marseille, 29 Jan. Gisteren avond werd in den schouwburg alhier eene voorstelling gegeven van de Propheet. Op het oogenblik dat het paleis instort en het tooneel een brand voorstelt, werd eene jonge danseres, Mlle *Mara*, een meisje van 18 jaren, door de vlammen bereikt, die haren gazen japon aantastten en haar in eens geheel omwikkelden. Het arme meisje, het hoofd verliezende, begon hard in het ronde te loopen, waardoor zij de vlammen verlevendigde. Eerst in de coulisen waarin zij vlugtte, kon men haar daarvan ontlasten. Zij heeft zware brandwonden gekregen en de ongelukkige is, in weerwil der haar toegebragte zorgvolle hulp, op heden, onder het smartelijkste lijden dat men zich kan voorstellen, bezweken.

— Uit een verslag het Landbouwkundig Comité te Rijssel aangeboden, blijkt, dat het departement *du Nord* 164.000 koeijen bezit, gevende jaarlijksch 7.183.200 hectoliters melk, ter waarde van 36 millioenen fr. Een vierde gedeelte van deze ontzaggelijke hoeveelheid wordt tot kaas bereid, een twaalfde voor het groot brengen van het vee gebezigd, een derde tot het karnen van boter, wordende de karnemelk zoo wel tot voeding van menschen als dieren gebruikt en eindelijk het overblijvende derde gedeelte in natura door de bevolking genuttigd, zoodat in dit departement alleen de menschelijke voeding ieder jaar, zoo aan zuivere als aan gekarnde melk 450.000 hectoliters verbruikt, dat wil zeggen voor eene som van 20.000.000 fr.

— Men leest in de *Nouvelliste Vaudois*:

Een oud, maar misschien ontaard gebruik, werd dit jaar nog op de oevers van het meir *Hallwijl* gevolgd. Het is een soort van omgekeerde wereld, het vrouwelijk kilt-gand (nachtbezoek). In de tweede week van het nieuwe jaar hebben de vrijsters het regt om hunnen minnaars een tegenbezoek te brengen. De vrolijke schoonheden verhoogen het door nachtelijke serenaden en klimmen langs ladders tot aan de vensters hunner kamers om de *kilt* gezangen te doen hooren. Vervolgens zijn de vrijsters verpligt om de uitverkoren harer harten uit te noodigen, den volgenden Zondag in de dorpsherberg een glas wijn te komen drinken.

Parijs, 4 Febr. De volgende daadzaak is wel vermeldingswaardig. Rusland heeft, om de getalsterkte der troepen, wier ligting het gelast heeft te vermeerderen, besloten, dat de reserven, veteranen en invaliden tot de actieve dienst zullen worden opgeroepen. De beide laatste klassen nu maken ongeveer twee vijfde dier getalsterkte uit en bevatten mannen allen van 50 tot 70 jaren oud en voor het grootste aan kwalen en ziekten lijdende. Op die wijze krijgt dat land zulke oogenschijnlijk groote legers.

— Op maandag ochtend, 30 Januarij, hebben zich twee parhelien (verschijning van verscheidene zonnen) met groote schittering vertoond en zijn door de bevolking van Helchiu (departement du Nord) gezien geworden. De eerste verscheen even na het opkomen der zon aan hare linkerzijde; weldra ging zij van een helder wit tot de kleuren van den regenboog over en was tegen negen uren in haren vollen glans. Die aan de regterzijde werd eerst een weinig later zigtbaar, maar overtrof weldra de linksche. Men zou gezegd hebben dat deze beide parhelien in helderheid met elkander wedijverden, want dan wierp de een, dan de anderen, het schitterendste licht van zich af. Even voor tien uren verdwenen zij achtereenvolgend en eensklaps.

DUITSCHLAND.

Weenen, 20 Jan. Het gerucht bevestigt zich, dat Rusland, met het oog op de gebeurtenissen, die zich voorbereiden, Pruissen en Oostenrijk uitgenoodigd heeft zich te verklaren. Men wil echter ook stellig weten, dat die poging niet dien gunstigen uitslag gehad heeft, welke Rusland verwacht had, en dat die beide groote Duitsche mogendheden geantwoord hebben, dat zij zich niet genegen gevoelen om de heerschzuchtige bedoelingen van Rusland te ondersteunen en daardoor een algemeenen oorlogsbrand te ontsteken.

— Het is nog niet vergeten, dat de *Constitutionel* en de *Times* onlangs Oostenrijk en Pruissen aanspoorden, om hunne onzijdigheid vaarwel te zeggen en zich bij Engeland en Frankrijk te voegen. Men schrijft alsnu uit Berlijn deswege:

„Het is in de tegenwoordige omstandigheden niet onwaarschijnlijk dat Frankrijk en Engeland aan de groote Duitsche mogendheden vragen, of zij geneigd zijn een of- en defensief verbond met hen aan te gaan. Stellig hebben de Westersche mogendheden, door hunnen admiraals den last te geven de Zwarte zee in te stevenen, den weg van bemiddeling verlaten, maar noch Oostenrijk, noch Pruissen hebben zich van Engeland en Frankrijk gescheiden, maar wel Engeland en Frankrijk van hen. Pruissen wil zijn rol van bemiddelaar behouden, en in het algemeen zullen Oostenrijk en Pruissen nooit afwijken van hunne onafhankelijke staatkunde en zich naar één kant laten wegslepen. Pruissen en Oostenrijk zullen ieder hunne bijzondere staatkunde volgen.

— Van Praag wordt berigt, dat bij gelegenheid dat eenige werklieden, in de nabij die stad gelegene steenkolenmijnen een put borende, tusschen de laag kleizand die gewoonlijk de steenkolen bedekt, en de eerste laag dier kolen, op eene laag van *gelen amber* stootteden, waarschijnlijk van eene zeer groote uitgestrektheid. Stukken van 2 à 3 pond zwaarte zijn reeds naar boven gebragt.

Franckfort, 29 Jan. Noch Oostenrijk, Beijeren of Saksen heeft tot dusverre den Duitschen Bond eenige mededeeling gedaan omtrent de zaken in de Levant of over het vraagstuk der onzijdigheid door den Bond in acht te nemen.

— Men leest in de *Wezer Courant*:

Het gerucht loopt dat in eene der laatste zittingen van den staatsraad, de prins van Pruissen zich ten stelligste verklaard heeft tegen eene zelfzuchtige en dubbelzinnige onzijdigheid. Z. K. H. eert de edele hoedanigheden van zijn verheven schoonbroeder, den Czaar, maar weifelt niet, om als Pruissisch prins en waarschijnlijke troonsopvolger te verklaren, dat het oogenblik daar is, waarin Pruissen eene beslissende houding moet aannemen en aan het kabinet van St. Petersburg bekend moet maken, dat de weigering om de Weener voorstellen aan te nemen, Pruissen dwingt om zich ter zijde der Westelijke mogendheden te scharen en haar tot het einde [illegible] volgen.

Weenen, 2 Februarij. Alhier wordt verhaald, dat de keizer van Oostenrijk aan graaf *Orloff* te kennen gegeven zou hebben, dat hij den overtogt van den Donau door het Russische leger als eene oorlogsverklaring zou moeten beschouwen. Oostenrijk dringt er steeds op aan, dat keizer *Nicolaas* de door hem verworpen Weener voorstellen alsnog zal aannemen, als het eenige middel om aan den tegenwoordigen onrustigen staat van zaken in Europa een spoedig einde te maken.

Berlijn, 4 Febr. De generaal *von Benkendorff*, militair plenipotentiares van Rusland bij het Pruissische hof is naar de oevers van den Rijn vertrokken. Het is niet onwaarschijnlijk, dat hij zich in speciale zending naar Brussel begeeft.

Weenen, 5 Febr. De luitenant *Meisendorff* is gisteren met depêches naar Bucharest vertrokken, naar men vermeent betrekking hebbende op een wapenstilstand.

— Men verzekert dat den 3den dezer een derde protocol is geteekend, waarin Oostenrijk en Pruissen verklaren toetetreden tot de handhaving der onschendbaarheid en onafhankelijkheid van Turkye. Die beide mogendheden zullen eene strikte onzijdigheid bewaren.

— Van de waarschijnlijkheid van een Congres te Brussel wordt veel gesproken. Ook zegt men dat Oostenrijk en Pruissen hunne bemiddeling tusschen Rusland en de beide Westelijke mogendheden zouden hebben aangeboden. Het voorstel tot een arbitrage zou gedaan en den koning van Belgie tot arbiter gekozen zijn.

— 40.000 man zijn naar de grenzen van Servie gezonden.

— Men schrijft van Biberach (Wurtemburg) 30 Jan.

Eergisteren is hier voor de eerste maal de wet, die de guillotine voor de halsstraffen bepaald, toegepast en *Jan Martin Merk van Wangen*, ter dood veroordeeld wegens het wurgen zijns schoonvaders, geguillotineerd. Die strafoefening heeft, zoo als de wet het noemt, met eene beperkte openbaarheid plaats gehad, dat wil zeggen op het binnenplein der gevangenis en slechts in tegenwoordigheid van eenige regters, van 12 door het gemeentebestuur aangewezen getuigen, een priester en twee geneesheeren. Onder de eerste bevond zich de procureur des konings bij het geregtshof te Biberach, die zich met eigene oogen wilde overtuigen of al de voorschriften omtrent de nieuwe wijze van onthoofding naar behooren werden opgevolgd.

RUSLAND.

St. Petersburg, 20 Jan. De keizerlijke garde heeft last gekregen om zich gereed te houden den 1sten Maart op marsch te gaan. Hare bestemming is het bezetten der kusten van de Oostzee en het hoofdkwartier zal te Riga gevestigd worden.

St. Petersburg, 24 Jan. Het doen eener oorlogsverklaring zal waarschijnlijk niet van ons kabinet uitgaan. De Czaar heeft besloten die van de Westelijke mogendheden af te wachten. Op zee zullen alle ontmoetingen vermeden, doch de oorlog met Turkije krachtdadig voortgezet worden. Dit is de geest der zending van graaf *Orloff*.

— De Engelsche, te Synope krijgsgevangen gemaakte Ingenieur *Bell* is op last der regering ontslagen.

St. Petersburg, 24 Jan. Ingevolge eene onlangs door den keizer genomene beschikking zal de garde, die op den voet van vrede ongeveer 60.000 man beschikbaar heeft, tot eene sterkte van 90.000 man gebragt worden. Die vermeerdering zal voornamelijk bij het wapen der Infanterie plaats hebben, dat tegenwoordig uit tien regementen zamengesteld is, waarvan 7 grenadiers en 3 jagers te voet.

De vermeerdering der keizerlijke garde is wel eene zeer gewigtige zaak maar moeijelijk in de uitvoering, ten gevolge der strenge voorwaarden, die van de daarbij ingedeeld wordende soldaten gevergd worden; dezen toch moeten talrijke en zeldzame hoedanigheden bezitten.

Edoch, verondersteld dat die vermeerdering op dit oogenblik kan plaats grijpen, zoo zal Rusland daarbij toch niets winnen, dewijl men de garde niet versterken kan zonder op eene handtastelijke wijze de overige corpsen van het leger van knappe voorwerpen te [illegible] blooten en te verarmen.

— Naar men verneemt zonder [illegible] van de vier mogendheden [illegible] zij verkenen, en [illegible] Russische hof gedane [illegible] in antwoord op de vroegere protocollen van die gezanten, van dien aard zijn, dat zij vermeenen dezelven niet ter aanneming aan het Turksche hof te kunnen doorzenden.

SPANJE.

Men meldt van Madrid 25 Jan.

Gisteren middag kwam een man in een blouze gekleed, zeer hard uit de straat Duque de Alba op het plein van Progreso aanloopen, struikelde en viel zoo lang hij was in den modder, hetwelk de lachlust van eenige kinderen opwekte [illegible] grijpt woedend een dier kinderen aan en [illegible] op eene verschrikkelijke wijze. Een commissionair hiervan ooggetuige, schoot toe en deed dien persoon de hevigste verwijtingen, doch zonder eenig antwoord daarop te geven, haalt hij een scheermes uit den zak en trof den commissionair daarmede in het hart, zoodat deze dood nederviel. Oogenblikkelijk vlugtte de moordenaar, doch vervolgd wordende door een jongeling, onder het geroep: houdt den moordenaar! zoo wierp hij zich op denzelven, greep hem stevig aan en sneed hem, met het bloedige scheermes, dat hij in handen had, den hals af.

Door politieagenten opgevat, werd die boosdoener naar de gevangenis van Saladero gebragt, werwaarts zich een der regters van instructie begaf om dadelijk een onderzoek te bewerkstelligen. Gedurende hetzelve riep die regter den gevangene eensklaps en op een overtuigenden toon toe: „Ik ken U en gij zijt reeds wegens moord tot de galeijen veroordeeld.” „„Dat is waar,”” antwoordde de moordenaar verstomd en verwonderd, „„maar slechts wegens zware verwonding.””

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
April 2	Nederlandsch	Ceres	F. Mellema	Port-Philip	9 Febr.	Batavia.
» —	»	K. N. Yacht Club	E. von Linderm	Hartlepool	7 Dec.	Hongkong.
» —	»	Cornelis Smit.	H. M. Ruhaak	»	2 »	»
» —	»	Paul Johan	J. Poort	»	17 »	»
» —	»	Madura	Drayer.	Batavia		Rotterdam.
» —	»	Lonisa en Adale	Zwart	»		Amsterdam.
» —	»	Mercator	v. d. Meulen	Hartlepool		Hongkong.
» 5	Fransch.	Amable	Bandry.	Batavia	4 April	Bordeaux.
» —	Amerikaansch	Dutschers of Boston.	E. Lane	Melbourn	42 dagen	Singapore.
» —	Engelsch	Ynele Jam.	G. Lameatter	Sydney	56 »	Batavia.
» —	Amerikaansch	Wezara	P. H. Plate	Canton	22 Maart	New-York.
» 2	Engelsch	Sylph	Thomson	Singapore	21 »	Glasgouw.
» 5	Nederlandsch	Ystroom	N. D. Steenveld	Liverpool	20 Nov.	Batavia.
» —	»	Louiza Jacoba Johanna	B. C. Deurhout	Hartlepool	20 Oct.	Hongkong.
» 7	»	Nyverheid.	E. L. Kerkstra	Nieuwe diep.	23 Dec.	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
April 4	Nederl. Indisch	Nagalaut	J. Winter	Samarang	3 Maart	John Pryce en co.
» —	» »	Kim Tekseng	Kwee Tjoengseng	Cheribon	2 April	Coulster.
» —	» »	Fiedha Rachman.	Sech Belfagie	Indramayoe	— »	»
» 5	Fransch.	Benjamin.	D. Henry	Singapore	26 Maart	Busing, Schröder en co.
» 6	Nederl. Indisch	st. Macasser	B. J. Schippers	Sambas	3 April	B. Kopersmit en co.
» —	Nederlandsch	Anna Johanna	W. A. S. Valberg	Macasser	21 Maart	

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
April 6	Nederl. Indisch	Oey Sinjo	Kwik Samiang	Pecalongan.
» —	Bremer	August	Langenberg	Nederland.
» 7	Nederl. Indisch	Marzoek	Sech Jemanie	Bandjermassing.
» —	» »	Tartar	Simpie	Pecalongan.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Lewe van Nijenstein *	R. H. Borchers		Kreglinger, Dummler en co.
»	Antoinette *	J. M. de Winter		»
»	Clio *	W. ter Haan	Samarang	Haager en Schuurman.
»	Vier Gebroeders *	C. Vonck		B. Kopersmit & co.
»	Eensgezindheid	K. Haasnoot	Macasser.	»
»	Julia	Teygeler		Tiedeman en van der Burg.
»	Maria en Elise	M. van der Putte	Soerabaya.	E. Moormann & co.
»	Maria Magdalena	F. H. Popken.	Samarang	Bahre, en Kinder.
»	Zorgvliet	F. H. Groot		Hunter, Houghton & Co.
»	Buitenzorg *	R. D. Bruening	Samarang via Soerabaya.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Zes Gezusters *	G. H. Ruhaak	Soerabaya.	Maclaine, Watson en co.
Nederl. Indisch	Nagalaut	J. Winter	Samarang	John Pryce en co.
» »	Alnoer	Sech Baharmoes	»	Coulster
» »	Meymoon	Said Kassrem	Samarang via Soerabaya	»
» »	Pogoan Zephijer	Ong Kimlong	Soerabaya	»
» »	Kim Tekseng	Kwee Tjoeseng	Palembang	»
» »	Fiedha Rachman	Sech Belfagie		»
» »	Fathoor Rachman	Said Asegaf		»
Noorw.	Souverain	O. Helliesen	Akyab	Bahre en Kinder.
Engelsch	Richard Thoraton	F. Dullas	London	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	Three Brothers	Jayne		Paine, Stricker en co.
Fransch.	Benjamin	D. Henry	Bordeaux	Busing, Schröder en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een*.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 28	N. I.	Adenan	Hadjie Ismail	Banjermass.
» —	»	Hok Liong	Tjoa Kelik	Balie (Pad.)
» 29	»	Fathool Wahap	Sech Biljoen	Banjermass.
» —	»	Jenoer	Sech Sehab	Palembang.
» —	»	Koempoel Maas	Kamaloedin	Banjermass.
» —	»	Asultanie	Said Asegaf	Balie (Amp.)
» —	»	Abel Tasman	J. Hensing	Batavia.
» 30	»	Arie Banjermaas	Mohamat Ajeep	Banjermass.
» —	»	Zein	Sech Badjerdan	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 29	N. I.	Ardjoeno	Lioe Pessen	Balie (Bad.)
» 30	»	de Zwaluw	Said Habassy	Makassar.
» 31	»	st. Banda	Schmidt	Bat. & Sam.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag.	Nanem der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 25	Ned.	Venus	Ketjil	Balie (Bad.)

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Willem I	J. J. Niedfeld	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Margaretha Johanna	M. Schon	»	»
»	Zeeland	F. de Winter	»	P. Kervel en co.
»	Margaretha Ida	H. Hagers	»	W. Cores de Vries.
»	Azia	C. Abrahamsz	»	Tiedeman en van der Burg.
Nederl. Indisch	Kiem Sansing	Tjoa Kow.	Balie	Gezagvoerder.
» »	Fathool Wahap	Said Segaf	»	»
» »	Fatahool Rachman	Hadjie Kassim	Balie	Tiedeman en van der Burg.
» »	st. Padang	C. A. Persille	Molukkos via Macasser	W. Cores de Vries.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Naga Laut:* de heeren *C. J. Kaiser. — von Holzsohuh.*

Met het N. I. schip *Kim Teksing: Z. M. troepen.*

Met het Fr. schip *Benjamin:* de heeren *Morgan. — Meyer.*

Met het N. I. stooms. *Makasser:* de heeren *de Manike. — van Mienne.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 5 *tot en met den* 8 *April* 1854.

AANVOER.

Van Samarang en Indramaijoe per Ned. Ind. brik *Fidha Rachman* gez. Sech abdul rachman Belfagie.

Van Samarang.

500 ps. koehuiden. *Metsendorff Wilmans en co.*
2 kn. java sigaren. *Jacomettie.*
1 kt. wagentuigen. *Tiedeman en van der Burg.*
11 kn. provisien. 1 do. boeken. *Order.*
1 kt. boeken. *v. Ommeren Rueb en co.*
400 vs. boter. 2 kod. java tabak. *Haager en Schuurman.*
8 kn. provisien. 2 do. pleet en glaswerk. 20 vs. boter. *Tiedeman en van der Burg.*
5 kn. en 1 bamb. koker div. goederen. 1 ps. ink. wagen. *Busing Schröder en co.*
1 kt. schoenen. *Lijon.*
2 kod. java tabak. $11^{10}/_{40}$ do. en 6 kl. krandj. idem. 2 kn. 19 ps. eur. lederwerk. 6 do. do. verlaktleder. 31 do. do. java. mutsen. 671 pr. schoenen. 21 do. java geb. doeken. 5 do. zadels. 1 stel bendietuigen. 10 doz. ambre. 45 catt. java grof kat. garen, 1 javaansch buikbanden. 1 ps. loodwerk. 10 pak. pennen. 1 flesch doepa. 15 ps, java bat. sarongs. 19 do. Pal. houte bintangs. 1 do houtwerk. *Go Kianhian.*
28 kod. java gebl. stroomatjes. *Hadjie Edries.*
$1^{15}/_{20}$ kod. java sarongs. 1 idem kain pandjang. *Sech avat Moembarak*
8 led. vaten. 4 stoelen. *Said abd. bin Salim.*
64 pakk. chin. paijongs. 1 do. do. offerpapier. 2 kn. java spiegeltjes 2000 ps. java blikken sigaren kookers. 11 kod. do. siriedoosen. 27 ps. do. blikken trommdl. 30 do. do. led. kisten. *Lim Tekgoa.*
16 pakk. java stroomatjes. *Lie Kwoesing.*
$320^{10}/_{100}$ pic. rijst. *van der Plas Van Indramaijoe.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Naga-Laut* gez. J. Winter agt. John Pryce en co.

190 ps. kl. balken. 310 do. duigen. 400 do. do. 33 do. doodkist planken. 65 do. kl. balken. 375 do, balken.

Van Cheribon per ned. ind. bark. *Kim Tekseng* gez. Kwee Tjoenseng
$3^{7}/_{10}$ pic. gedr. garnalen. $^{6}/_{10}$ do. do. visch. 450 str. fijne zeilgaren. *oude lad. van Palembang.*
f 6000 recepissen. *oude lad. van Pecalongan.*
$4^{4}/_{5}$ pic. suiker. 15 do. kandij. 8 tonnen soija. $5^{1}/_{2}$ corg. stroomatjas $4^{1}/_{2}$ pic. laxa. 4 do. aardapellen. *Lie Bak.*
14 pic. aardappelen. 26 do. knoflok. 21 ps. zijde doeken. 20 do. kleedjes. $1^{1}/_{2}$ corg. bat. slendangs. 13 do. do. doeken. 17 ps. kleedjes. *Gezagv.*
1 pak pal. kleedjes. 1 do. madr. wit linnen. *Sech awal Soembra.*
$136^{87}/_{100}$ pic. suiker. en 1 md. aardappelen. *G. Suermondt en co.*
$196^{44}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
236 pic. arak *Martin Dyce en co,*
$590^{41}/_{100}$ pic. suiker. *G. Suermondt en co.*

Van Cauer Resid Bencoelen per praauw Pantjallang gez. Doeamien.
5 pic. gomelastiek. 35 do. gom dammer. $^{50}/_{100}$ do. foelie en noten.

Van Bantam per praauw Sampang gez. Sagiet.
6000 ps. arensuiker. 5000 do. eende eijeren. 4000 do. aardewerk $1^{1}/_{2}$ pic. gedr. garnalen. $^{50}/_{100}$ do. bant. was. *Io Tamnio.*

Van Jaggernacpoeran per praauw Sampang gez. Saoedien.
5340 ℔ thee. 4 krandj. aardappelen. *Hoffland.*

Van Bantam per praauw Baloek gez. Koswie.
50 tonn. kalk. 4 pic. trassie. *Gezagv.*

Van Macasser per ned. ind. schoener *Anna Johanna* gezagvoerder W. A. S. Valberg.
$1^{20}/_{100}$ pic. olie. 2 kn. doeken. *de Weerdt Ruyl en co.*
1 kt. manufacturen. *Pandel en Stiehaus.*
$29^{48}/_{100}$ pic. buffel huiden. $4^{72}/_{100}$ do. do. hoorn. *N. H. M.*
$2^{80}/_{100}$ pic. cassia. 3 do. oud koper. 13 do. was. *Said Hasan Drahman Alkaf.*
120 pic. koffij. 1 kt. diversen. *Busing Schröder en co.*
79 bn. koopmanschappen. *W. Anderson Tolson en co.*
$34^{83}/_{100}$ pic. koffij. 515 do. rotting. $38^{02}/_{100}$ do. gutta percha. *van Ommeren Rueb en co.*
$3^{8}/_{100}$ pic. was. *Sech salim bin Soenke.*

Van de Lampongs per praauw Sampang gez. Hadjie Achmat.
40 pic. gomelastiek. 40 do. zwt. peper. 20 do. witte dammer. *Gezagv.*

UITVOER.

Naar Siam per Siam Wangkang *Kim Hopseng* gez. I. Soeij.
5 bn. garen uit entrep. *Martin Dyce en co.*
8 kn. eur. glaswerk. 16 ps. verlakt leder. 20 ell. laken. 6 ps. stolpen. 1 pr. chin, porceleine potten. 1 kt. 3 pr. eur. lampglasen. 5 ps. do. schotels. 1 kt. 45 ps. led. stopflesschen. 66 do. europ. gorgeletten. 1 kt. 16 ps. jap. doosjes. 250 kruiken en 22 potten batv. arak. 7 zakk. scheelpjes. 1 kt. 13 ps. java tabakdoosjes. 1 kt. 50 ps. eur. waterglasen. 1 ijzeren kist. 1 k. 30 ps. eur. led. fleschjes. 90 ps. benteng bamb. hoeden. 15 ps. eur. spiegels. 8 tonn. inl. confituren. 1500 ps. zilv. sp. matten *I Soeij.*

Naar Tagal per praauw Maijang gez. Kelling.
4 kn. holl. papier. 3 do. doeken. 9 do. eur. wit katoen. 1 pak do. chitsen. 1 bl. do. cattjes linnen. 1 kt, 15 ps. do. chitsen. 5 do. do. cattj. linnen. 5 do. do. ginghams. 5 do. do. linnen. 5 corgs. do. slendangs. $10^{25}/_{100}$ pik. stroogaren. 1 zak ketan rijst. 22 do. sasawie zaad. 98 ps. led. zakken. *Sech acht. bin aboet bin Soenkar*

Naar Cheribon en Pecalongan per ned. ind. schip *Oeij Sinjo* gez. Kwee Samijang.
2 kn. mousselinen. 40 ps. mapadoll. 80 pak. eur. naaigaren. 46 corg. batv. batik lange kleedjes. 1 do. idem. slendangs. 10 bn. eur. wit kat. garen. 1 kt. naaigaren. 15 do. zwafelstokjes. 1 do. kramerij. 300 ps. kleine vloersteenen. *Geij Je.*
2 wagens met toebehooreu. 1 kt. en 1 pak jap. goederen. 1 theeblad. 1 tali apie draager. *van den Biesen en Zoon.*
1 klok 1 kt. modewaren. *F. C. Abrahams.*
1 kt. en md. mil. goederen. 6 banken. 12 schragen. *Gouvernement.*

Naar de Lampongs per praauw [illegible]
1 kt. en 2 pak. eur. madapoll. 1 bl. do. ong. katoen. 1 kt. rood do. 20 krandj, java aardappelen. *f* 2680 zilv. specie. *Yong Assong*
2 ks. eur. chitsen. 1 do. do. kat. sarongs. $1^{1}/_{2}$ corgs. madr. zijden tjindees. 2 do. eur. kat. lange kleedjes. 2 do. idem tjindees. 1 do idem sarongs. 31 ps. idem ginghams. 30 doz. idem doeken. 1 bl. eur. wollen dekens. $11^{1}/_{2}$ corg. kat. tjaawls. 7 ps. arab gem. zijde baadjes. 2 do. do. madapoll. 1 do. do. blaauw katoen. 5 do. do. chitsen. 2 corg. kat. slendangs. 1 do. do. lange kleedjes. 10 do. batv. ged. slendangs. $11^{1}/_{2}$ do. batik soga doeken. 10 do. do. slendangs. 3 kn. batik do. 1 do. chin. vuurwerk. 2 corgs. batv. zw. katoen. 2 vs. boter. 3 ellen laken. 900 ps. zilv. specie. *Smail.*
5 ps. eur. chitsen. 3 do. do. doerias. 3 do. do. kat. ginghams. 4 do do. zw. katoen. 8 do. do. kat. sarongs. 1 corg. chin. zijde doeken 1 ps. eur. wollen dekens. $1^{1}/_{2}$ corg. batv. bat. slendangs. 10 ps. do. do. sarongs. $1^{1}/_{2}$ corg. do. doeken. *Sech said bin Segaf.*

Naar Nederland per Brem. schip *Auguste* gez. Langenberg. agenten Busing Schröder en co.
100 kn. cassia. *aan boord gebl. lad. v. China.*
2800 pic. suiker. *B. Kopersmit en co.*
152 pic. zw. peper. 200 do. gomelastiek. 75 do. rotting. 545 do. rijst. 440 do. koffij. 130 do. dammer. 13 do. benzoin. *Agenten.*
10 pic. sapanhout. 3 vn. gez. vleesch. uit entrep. *Paine Stricker & Co.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Sadie.
3 pic. java tabak. 4 ps. koperen pannen. 4 do. stalen do. 1 trom. kleederen. 1 carpet. 4 doz. eur. borden. 2 pic. kapas. 1 leklsteen 100 ps. led. zakken. *Oeij Tianseng.*

Naar Indramaijoe per praauw Sampang gez. Joedien.
44 pic. ijzer. 2 do. was. 10 do. kapas. *Tan Agiok.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Narie.
1 kt. eur. wit katoen. 5 krandj. min. water. 20 keld. genever. 7 kn. thee. 20 bottels brandewijn. 1 doz. madera. *Oeij Loa.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Takar.
$15^{1}/_{2}$ pic. gambier. 6 krandj. suiker. 2 kn. thee. 1 kt. div. kramerij. 1 pic. inl. medicijn. 50 ps. led. tonnen. *Oeij Toon.*

Naar Croë per praauw Sampang gez. Sie Kana.
6 ps. eur. ong. katoen. 4 do. do. madapoll. $1^{1}/_{2}$ do. do. rood katoen 2 doz. borden. 3 corg. batv. zw. katoen. 10 do. do. batik doeken $3^{1}/_{2}$ do. do. do. slendangs. 10 ps. do. ijzer golloks. 11 do. europ. chitsen.

Naar Croë per praauw Pantjallang gez. Sie Abas.
12 ps. eur. chitsen. 3 do. do. madapoll. 3 do. Am. drills. 4 do. eur. roode katoen. $1^{1}/_{2}$ doz. do. kat. doeken, 4 ps. do. sprijen. 3 doz. do. borden. 5 pakk. do. kat. naaigaren. 9 ps. batv. zwt. katoen. 17 corg. do. batik doeken. 3 do. do. do. slendangs. 3 do. do. gedr. doeken. 50 ps. java stroodeksels. 4 pak eur. valsch gouddraad. 10 catt. batv. ijzer spijkers. 1 kt. chin. thee. 60 catt. eur. touw. 5 ps. batv. stale pannen. *f* 1200 zilv. specie. *Kiagoes Oesien.*
f 3000 zilv. specie. 15 ps. eur. madapoll. 32 do. do. chitsen. 3 corg. do. wollen dekens. 12 ellen laken. 3 corg. eur. kat. slendang. 10 doz. do. do. doeken. 1 riem holl. papier. 5 ps. eur. kat spreijen, 6 fl. arab ruikende olie. 100 ps. java stroodeksel. 1 doz. eur zijde doeken. 3 pak do. katt naaigaren. 1 fl. kajoepoetie olie. 13 pr. arab muilen. 1 kt. eur. spiegels. 1 stolp. 1 vs. boter. $16^{1}/_{2}$ corg. batv. batik doeken. $1^{5}/_{10}$ do. do. do. slendangs. 10 ps. do. blikke trommel. 4 pakk. chin. valsch gouddraad. 1 stel batv. bruidmeubelen. 4 ps. do. hout sirie doos. $3^{1}/_{2}$ doz. eur. thee kommetj. 100 pakk. chin. vuurwerk. 2 ps. do. hout siriedoos. 1 kt. do. thee. *Sie Melie.*

Naar Tagal, Pecalongan en Banjermassing per ned. ind. bark *Marzoek* gez Sech acht, bin Sadiek Jemanie.

Lading voor Tagal.

3 vs. 75 blik. crepe kruid. 3 vn. wijn. 4 kn. do. 1 do. en 1 pak. diversen. 2 schuitj. tin. 2 vn. teer. 4 do. afget. bier. 1 kt. traan: 1 do. diversen. *John Pryce en co.*
25 kn, cognac. 11 do. wijn. 1 do. absinth. 2 do. vrucht. op water. 2 pusten. azijn. *L. Campredon.*
2 kt. 8000 ps. benl. sigaren. 1 paka. 2 ps. gestr. katoen. 1 do. 12 pakk. rook tabak. $^{1}/_{2}$ do. parfumerien. 2 ds. gestr. katoen. 14 do. leesboeken. 4 pr. zakken. 2 zijde doeken. 1 kt. holl. papier. 33 pakk. rook tabak. 50 ps. leder buikbanden. 27 do. kat. lappen. 8 do. doerias. 2 ps. spiegels. 8 ps. schilderijen. 1430 do. chin. kommentjes. 24 ellen breedpassement. 3 doz, handschoenen. 2 ps. karpetten. 2 ks. vensterglas. 2 keld. lijnolie. 4 ps. wit lood. 10 kn. roodewijn. 1 kt. eng. sout. 2 blikken witte verf. *E. Schugt.*

Lading voor Pecalongan.

4 kn. madapoll. 1 do. cambrics. 2 do. arab rozijnen. *Said hasan Ba-Amar*
5 kn. eur. ong. katoen. 6 do. do. wit do. *Sech acht. bin aboot bin Soenkar.*
2 kn. 120 ps. div. chitsen. 36 doz. do. doeken. 30 ps. eur. wit katoen. *Sech moht. Arfan.*
700 batv. vloersteenen. *Sech awal Jawas.*
15 krandj. eur. aardewerk. *Sech awal Jawas.* lad. voor Banjermass.

Naar Indramaijoe per praauw Sampang gez. Amal.
3000 ps. led. stroozakken. 1 kt. inh. 50 ps. eur. manufact. 2 corg. batv. zw. katoen. *f* 1000 zilv. spicie. *Kwee Hok.*

Naar Tjiringien per praauwen Sampang gez. Lawe en Kenting.
600 ps. chin. led. zakken. *f* 2500.— aan koper duiten. *Tjo Eng.*

Naar Cheribon per praauw Maijang gez. Sardjan.
25 zakk. inl. medicijn. 1 kt. div. kramerijen. 10 ps. europ. wollen denens, 5 corg. chin. muilen. 1 stel inl. bruidmeubelen. 16 kn. thee. 3 do. chin. vuurwerk. 2 do. do. offerwierook. 3 rollen. do. zijde goederen. 5 ps. ijzeren pannen. 1 stel chin. instrumenten. 300 ps. chin. porc. lepeltjes. 15 ps. porceleinwerk. 10 pik. stroogaren. 8 ps. ijzeren hengels. *Tjam Tjoet.*
6 pic. rottenkruid. 1 corg. batv. batik doeken. 2 ks. div. kramerijen 25 ps. batv. batik. slendangs. 10 do. eur. wollen dekens. *f* 250 zilver specie. *Intje Achmat,*

Naar Cheribon en Riouw per ned. ind. bark *Kim Hesing* gez. Tjia Bantjing.
486 pic. rijst. *f* 6000— aan zilv. specie. 2000 boss. bat. lampepitt. 250 pak. chin. speelkaarten. 60 ps. do. bamb. hoeden. *bestemd voor Riouw Gezagv.*

bestemd voor Cheribon.

1 kt. ijzerwerk. 1 do. wijn. 1 pak goenie. *Paine Stricker en co.*
1180 ps. riouw steenen. *Gezagv.*

Naar Cheribon per praauw Sampang gez. Oeniep.
2 kn. eur. chitsen. 1 do. wit katoen. 1 do. ong. do. 4 ps. eur. geel do. 31 do. ginghams. 14 do. do. wit katoen. 45 riem holl. papier 38 ps. glasen ruiten. 4 kn. chin. waaijers. 1 do. eur. ijzeren sloten. 2 stellen inl. bruidmeubelen. 1 pak chin. zoethout. 12 picol stroogaren. 2 lampen. 20 ps. stalen pannen. 340 paks chin. speelkaarten. 18 do. do. drooge vijgen. 1 pic. palemb. tabak. $1^{18}/_{100}$ do. lood. 3 doz. ijzeren zagen. $5^{1}/_{2}$ do. jap. blikken doosjes. 160 pak eur. kat. naaigaren. *So Kimliong.*
1 bendie met toebehooren. *Said aloei Satrie.*
10 krandj. eur. borden. 4 do. do. komm. en schoteltjes. *Sech awal Jawas.*

Naar Singapore per Am. schip *Three Broters* gez. P. Jayne agenten Paine Stricker en co.
85000 steenen *aan boord gebl. lad. van Melbourne.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den* 28 *tot en met den* 31 *Maart* 1854.

AANVOER.

Van Batavia en Samarang per Ned. stooms. *Banda* gez. H. Schmidt agt. W. Cores de Vries.
16 kn. madapoll. *Hoekstra Gijsing en co.*
1 kt. gew. katoen. *P. Kercel en co.*
110 zakk. tarwe. *L. Johan.*
15 kt. manufact. *Fraser Faton en co.*
3 kn. inh. centrefuge toestel. *Agenten,*
1 rijtuig. *Ten Siethoff en Schot.*
115 zakken. notenmuscaat. *Order.*
[illegible] 1 do. zeep. *J. F. J. Karthaus.*
90 kn. thee. *P. Kervel en co.*
1 kt. meel. *Ten Siethoff en Schot.*
20 kn. portwijn. 1 do. doeken. *Van Delden.*
1 kt. hagel. 2 do. sarongs. *Agenten.*
1 kt. borstelwerk. 1 do. kramerijen. *C. Dean.*
1 tromm. kleedingstukken. *Sandenberg Mathijssen.*
1 » » *Gezagv,*
1 kt. glaswerk. *agenten.*
80 roll. touwwerk. *Kloijd.*
2 kn. bier, 1 do. portwijn. 1 do. man. sigaren. *Hellendoorn.*
2 kn. roodewijn. 3 do. en vn. bier 1 kt. vruchten op water. 1 do. man. sigaren. 1 do. dranken. 30 vs. boter. 2 hammen. *gezagv.*
1 kt. kleinigheden. 1 do. pleet en glaswerk. *P. Ruyl.*

Van Balie per ned. schoener *Hokliong* gez. Tjoa Kelik.
160 pic. klapperolie. 85 st. koehuiden. 6 pic. koffij. 12 do. Bal. tabak. en eenige kleinigheden. *Liem Akou.*

Van Bandjarmassing per ned. bark *Adenan* gez. Hadjie Ismail agent. Gezagvoerder.
68 boss. rotting. 6380 st. kadjangmatten. 68 ks. damar. $14^{71}/_{100}$ pic. was. $7^{12}/_{100}$ do. do. *Gezagz.*

Van Bandjarmassing. per ned. bark *Fathool Wahap* gez. Sech abd. Biljoen agnt. Sech hossan bin Smeer.
220 boss. rotting. 700 st. planken. 13.700 do. kadjangmatt. $11^{37}/_{100}$ pic. was. *Agenten.*

Van Balie per Bal. schoener *Tijro* gez. Pa Samarang agt. Adam en co.
345 pic. rijst. *Agenten.*

Van Bandjermassing per ned. schoener, *Koempool* gez. Kamalodin. agt. Gezagvoerder.
4470 st. maloekoe matten. 5270 do. kadjang do. $14^{5}/_{20}$ corg. rotting hoeden. *Gezagv.*
$11^{76}/_{100}$ pic. was. *Entjik Jenal.*
37 pic. was. *Liem Tianseng.*
$3^{64}/_{100}$ pic. was. *Mohamat Tahir.*

Van Batavia en Samarang per ned. bark *Jenoer* gez. Said mohamat bin Alie agt. Gezagvoerder,
24 vs. spijkers. 2 kn. cambrics. 1 baal laken. *J. F. J. Karthaus.*
55 md. seltserwater. 10 vs. spijkers. *R. M. Pereira.*
$50/_{2}$ led. leggers. *Levert.*
12 kn. droogerijen. en glaswerk. *Rosemeier.*
30 ks. champagne. *B. J. van Eck en co.*
20 kn. roodewijn. 50 do. champagne. *Granpré Moliere en co.*
2 vn. haring. 8 ks. anchovisch. 2 do. gedr. groenten. 10 do. banket 4 do. suikerwerk, 2 do. siropen. *Van Raalten en Kocken.*
14 kn. indigo. *P. Kervel en co.*
122 pic. rijst. 62 do. thee en eenige chin. goederen en kleinigheden *Order.*

UITVOER.

Naar Macassar per ned. schoener *de Zwaluw*, gez. Sech alie Hapsie.
700 st. houtwerken. 18 pic. koperwerk. 30 do. suiker. 1 kt. batv. batik hoofddoeken. 40 ps. koperwerk. 5 kn. man. sigaren. *Sech Osmar Adjaroe.*
1 kt. kramerijen, 17 ks. koperwerk. *Sech Saat.*
$7^{3}/_{20}$ corg. java led. kisten. 100 st. houtwerken. *Sech Acht bin Said.*

Naar Balie per ned. schoener *Ardjoeno*, gez. Lioe Pessen.
3 bn. gev. katoen. *Hoekstra Gijsing en co.*
$45^{35}/_{100}$ pic. gember. *Tan Bindjang.*
1 baal gev. katoen. *Lie Poksing.*
47 st. led. olietonnen. 500 st. do. zakken. *f* 500 aan sp. matten 19 st. eur. sarongs. 30 pic. Zweed. ijzer. *Gezagvoerder.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.